

NATJECANJE IZ VJERONAUKA – VJERONAUČNA OLIMPIJADA

ŠKOLSKA RAZINA

RJEŠENJA TESTA

OSNOVNA ŠKOLA

U _____ 19. veljače 2025.

ZADATCI DA – NE

Zaokruži DA ako je tvrdnja točna, odnosno NE ako je tvrdnja netočna.

1. Naziv „najdraži sin” uobičajeni je izraz kojim su pape oslovljavali vladara neke zemlje.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 14.

1	
---	--

2. Splitski nadbiskup Lovro bio je prijatelj i savjetnik kralja Zvonimira.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 16.

1	
---	--

3. Duvanjsko polje kao mjesto krunidbe kralja Tomislava tek je nedavno potvrđeno kao povijesno točan podatak.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, znanstveno je odbačeno, str. 28.

1	
---	--

4. Konstantin Porfirogent svoje je djelo *O upravljanju Carstvom* namijenio kao priručnik za upravljanje sinu Romanu.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 29.

1	
---	--

5. Ratne pobjede kralja Tomislava protiv Mađara i Bugara pokazuju da je vojna moć Hrvatske bila snažna.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 31.

1	
---	--

6. Naslov „dux Croatorum” znači „kralj Hrvata”.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, knez Hrvata, str. 21.

1	
---	--

7. Novije su procjene povjesničara da je Hrvatska u ranome srednjem vijeku imala oko 15 000 vojnika profesionalne vojske.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, 2500 vojnika, str. 45.

1	
---	--

8. Na Bašćanskoj ploči prvi je put zabilježen naslov jednoga hrvatskog vladara na hrvatskome jeziku.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 51.

1	
---	--

9. Za vrijeme vladavine kana Mihaela Borisa Bugarska se okrenula istočnomu kršćanstvu.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, zapadnomu, str. 69.

1	
---	--

10. Titula kralja u ranome se srednjem vijeku dodjeljivala samo okrunjenim kraljevima.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, i općenito utjecajnim i snažnim vladarima, str. 49.

1	
---	--

11. Najdulju i najrazvedeniju granicu Hrvatska je imala prema Bizantskoj Dalmaciji.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 38.

1	
---	--

12. Zaključke II. splitskog sabora potvrdio je papa Lav VI.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 25.

1	
---	--

13. Utjecaj Rima nikad nije bio temelj u oblikovanju Crkve u hrvatskome narodu.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, oduvijek je bio temelj, str. 15.

1	
---	--

14. Splitska crkvena povijest može se pouzdano pratiti od kraja VIII. st.

DA

NE

Točan odgovor: **DA**, str. 60.

1	
---	--

15. Splitski biskup Donat posjetio je Karla Velikoga u Diedenhofenu.

DA

NE

Točan odgovor: **NE**, Zadarski, str. 61.

1	
---	--

ZADATCI VIŠESTRUKOGA IZBORA

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora (a, b, c) **samo je jedan** odgovor točan. **Zaokruži** slovo ispred točnoga odgovora.

16. Kako se zove hrvatski vladar koji je podupirao reformnu politiku pape Grgura VII.?

- a) Branimir
- b) Tomislav
- c) Dmitar Zvonimir

c) Dmitar Zvonimir, str. 15.

1	
---	--

17. Kako se zove grad u kojemu je kralj Dmitar Zvonimir uveden u upravu Kraljevstva Hrvatske i Dalmacije?

- a) Knin
- b) Solin
- c) Split

b) Solin; str. 15.

1	
---	--

18. Koliko je bizantskih zlatnika iznosio godišnji dar papi od strane svjetovnih vladara?

- a) 200
- b) 300
- c) 400

a) 200, str. 16.

1	
---	--

19. Kako se zove papa koji je 1061. godine zabranio crkvenoslavensku liturgiju?

- a) Grgur VII.
- b) Nikola II.
- c) Leon VI.

b) Nikola II., str. 16.

1	
---	--

20. Kako se zove papa u čijim se pismima Tomislav prvi put pojavljuje s naslovom kralja?

- a) Ivan VIII.
- b) Ivan X.
- c) Ivan XII.

b) Ivan X., str. 23.

1	
---	--

21. Koliko je zaključaka doneseno na I. splitskom saboru?

- a) 15
- b) 20
- c) 25

a) 15, str. 24., 67.

1	
---	--

22. Kako se zove dokument koji svjedoči o tome da su papinski poslanici stigli na II. splitski sabor po povratku s posredovanja mira između Hrvata i Bugara?

- a) Dubrovačka povelja
- b) Korčulanski kodeks
- c) Splitski zakonik

b) Korčulanski kodeks, str. 43.

1	
---	--

23. Kako glasi nadimak bizantskoga cara Konstantina Porfirogeneta?

- a) Mudri
- b) Ptičar
- c) Grimiznorodeni

c) Grimiznorodeni, str. 28.

1	
---	--

24. Koja je od navedenih osoba sazvala I. splitski sabor?

- a) papa Ivan X.
- b) kralj Tomislav
- c) splitski nadbiskup Ivan

b) kralj Tomislav, str. 46.

1	
---	--

25. Kako se naziva jezik kojega papa Ivan X. preporučuje za poučavanje mladih?

- a) grčki
- b) latinski
- c) slavenski

b) latinski, str. 24.

1	
---	--

26. Kako se zove grad u kojemu je bilo sjedište zahumskoga kneza Mihajla?

- a) Cavtat
- b) Dubrovnik
- c) Ston

c) Ston, str. 47.

1	
---	--

27. Kako se naziva redovnička zajednica kojoj je pripadao povjesničar Daniele Farlati?

- a) benediktinci
- b) franjevci
- c) isusovci

c) isusovci., str. 22.

1	
---	--

28. Od koliko je knjiga sastavljeno djelo *Epitome*?

- a) od 18
- b) od 24
- c) od 32

a) 18., str. 33.

1	
---	--

29. Koliko se puta u aktima I. splitskoga sabora Tomislav spominje kao kralj?

- a) dva puta
- b) tri puta
- c) četiri puta

a) dva puta, str. 47.

1	
---	--

30. Tko je od navedenih osoba kralju Držislavu podijelio kraljevske insignije?

- a) bizantski car
- b) papin poslanik
- c) splitski nadbiskup

a) bizantski car, str. 51.

1	
---	--

ZADATCI KRATOGA ODGOVORA

U sljedećim zadacima odgovori kratkim odgovorom (**riječju** ili s **nekoliko riječi**).

31. Kako se zove opat kojega je papa Ivan IV. Dalmatinac poslao u Dalmaciju i Istru?

_____
(**Martin, opat Martin**; str. 13.)

2	
---	--

32. Kako se zove grad koji je bio sjedište bizantskoga carskoga namjesnika?

_____
(**Zadar**; str. 38.,39.)

2	
---	--

33. Kako se još nazivala Neretvanska kneževina između Cetine i Neretve?

_____
(**Paganija**; str. 38.)

2	
---	--

34. Kako se zove prvi kršćanski vladar „Kraljevstva Slavena”?

_____
(**Svetopelek** ili **Budimir**; str. 50.)

2	
---	--

35. Kako se zove prvi nasljednik kralja Tomislava?

_____
(**Trpimir II.**; str. 50.)

2	
---	--

36. Kako se zove splitski nadbiskup kojemu je prigodom II. splitskog sabora dodijeljen palij i naslov „metropolit”?

_____
(**Ivan** ili **nadbiskup Ivan**; str. 25.)

2	
---	--

37. Koje godine se hrvatski vladar Tomislav prvi put spominje s naslovom kralja?

_____
(**925. godine**; str. 23.,26.)

2	
---	--

38. Kako se zove bugarski vladar koji je 926. ili 927. godine napao Hrvatsku?

_____
(car **Simeon** ili **Simeon**; str. 31.-33.)

2	
---	--

39. Kako se zove majka kralja Stjepana Držislava?

_____
(kraljica **Jelena** ili **Jelena**; str. 51.)

2	
---	--

40. Kako se zove grad u kojemu je 787. godine održan ekumenski sabor?

_____
(**Niceja**; str. 58.)

2	
---	--

41. Kako se zove car čiji je mauzolej nekad bila današnja splitska katedrala?

_____
(**Dioklecijan**; str. 68.)

2	
---	--

42. Kako se zove kralj čije ime se nalazi na Bašćanskoj ploči?

_____
(**Dmitar Zvonimir**; str. 51.)

2	
---	--

43. Kako se zove utemeljitelj saske (otonske) dinastije?

_____
(kralj **Henrik I. Ptičar**; str. 42.)

2	
---	--

44. Kako se zove splitski nadbiskup koji je tvrdio da ima pravo na ženidbu „prema pravu istočne Crkve“?

_____
(splitski nadbiskup **Dabral**, str. 70.)

2	
---	--

45. Kako se zove ninski biskup koji je izabran nakon smrti biskupa Teodozija?

_____
(**Aldefreda**; str. 66.)

2	
---	--

46. Koje je godine održan sabor u Carigradu na kojemu je određeno da bugarska Crkva bude podvrgnuta carigradskom patrijarhu?

(869. godine; str. 62.)

2	
---	--

IZBACI JEDNOGA (1) ULJEZA

Zaokruživanjem slova ispred odgovora izbaci jednoga (1) uljeza.

47. Otoci su kojima su vladali Neretvani su:

- a) Brač
- b) Hvar
- c) Mljet
- d) Korčula

c) Mljet, str. 38.

1	
---	--

48. Početkom VII. stoljeća prostor između Drave i Jadrana zauzimali su:

- a) Avari
- b) Huni
- c) Saraceni
- d) Vandali

c) Saraceni, str. 13.

1	
---	--

49. Opat Gebizon je kralja Dmitra Zvonimira u upravu kraljevstva Hrvatske i Dalmacije uveo:

- a) s krunom
- b) s plaštem
- c) sa zastavom
- d) sa žezlom

b) s plaštem., str. 15.

1	
---	--

50. Ninski biskup Grgur trebao se premjestiti u jednu od tri stare biskupije:

- a) Delminijsku
- b) Dubrovačku
- c) Sisačku
- d) Skradinsku

b) Dubrovačku, str. 27.

51. Bizantska Dalmacija sastojala se od osam otočnih ili priobalnih gradova:

- a) Osora
- b) Raba
- c) Skradina
- d) Kotor

c) Skradina, str. 38.

ZADATCI KRATKIH ODGOVORA UZ POLAZNI SADRŽAJ

U sljedećim zadacima na temelju **polaznoga sadržaja** (teksta, slikovnog priloga ili zemljovida) odgovori na postavljena pitanja **kratkim odgovorom** (riječju ili s nekoliko riječi).

52. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se naziva tema slike prikazane u prilogu?

(Dolazak Hrvata; str. 29.)

B) Kako se zove autor slike prikazane u prilogu?

(Celestin Medović; str. 29.)

53. Pozorno pročitaj tekst i odgovori na postavljena pitanja.

„Po njemu vladaše brat njegov (...) koji je bio po prirodi snažan, ali nije bio kao brat mu. Za vladanja (...) pokrene vojsku ugarski kralj zvani Atila, da ga savlada. Ali kralj (...), hrabar mladić i snažan junak, zametne s njim mnoge vojne i uvijek ga natjera u bijeg.”

A) Kako se zove kralj o kojemu je riječ u navedenome tekstu?

(**kralj Tomislav** ili **Tomislav**; str. 27./28.)

2	
---	--

B) Kako se zove djelo u kojemu se nalazi navedeni tekst?

(**Ljetopis popa Dukljanina**; str. 27.)

2	
---	--

54. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se naziva crkva prikazana na slikovnome prilogu?

(**sv. Križa**; str. 64.)

2	
---	--

B) Kako se zove grad u kojemu se nalazi crkva prikazana na slikovnome prilogu?

(**Nin**; str. 64.)

2	
---	--

55. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se zove kralj čiji je spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

(**Petar Krešimir IV.**; str. 71.)

2	
---	--

B) Kako se zove grad u kojemu se nalazi spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

(**Šibenik**; str. 71.)

2	
---	--

ZADATCI POVEZIVANJA

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj lijevoga stupca poveži **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem desnoga stupca.

56. Svaki navedeni pojam koji se odnosi na vojnu moć Hrvatske, prema navodu iz djela *O upravljanju Carstvom*, poveži s pripadajućim brojem.

_____ konduri	a) 80
_____ konjaništvo	b) 100
_____ pješaštvo	c) 60 000
_____ sageni	d) 100 000

(**b, c, d, a**; str. 31.)

4	
---	--

57. Svaki navedeni događaj poveži s osobom koja je u njemu imala ulogu.

_____ prvi splitski sabor	a) biskup Madalbert
_____ drugi splitski sabor	b) palestrinski kardinal Lav
_____ hrvatsko-bugarska bitka	c) vikar Honorije
_____ krunidba kralja Tomislava	d) župan Zaharija

(b, a, d, c; str. 24.,25./71.,28.,31.)

4	
---	--

58. Svaku navedenu biskupiju poveži s njezinim biskupom.

_____ Kotorska biskupija	a) Ivan
_____ Osorska biskupija	b) Lovro
_____ Rapska biskupija	c) Urso

(a, b, c; str. 58.)

3	
---	--

59. Svaki navedeni grad poveži s njegovim „stranim nazivom”.

_____ Krk	a) Diadora
_____ Zadar	b) Raguza
_____ Dubrovnik	c) Vekla

(c, a, b; str. 30.)

3	
---	--

60. Svaki navedeni pontifikat (godine djelovanja) poveži s papom koji je u to vrijeme djelovao.

_____ 858. – 867.	a) Hadrijan II.
_____ 867.– 872.	b) Ivan VIII.
_____ 872. – 882.	c) Nikola I.

(c, a, b; str. 62.)

3	
---	--